

2017

Årsregnskap

15.02.2018

Nord-Aurdal kommune

Foto: Katrine Kammerud

INNHOILDSFORTEGNELSE

1	Revisjonsberetning	1
2	Regnskapsoversiktene	3
2.1	Tabell 1.1 Økonomisk oversikt drift	3
2.2	Tabell 1.2 Økonomisk oversikt investering	4
2.3	Tabell 1.3 Balanseregnskapet.....	5
2.4	Tabell 1.4 Anskaffelse og anvendelse av midler.....	7
2.5	Tabell 1.5 Regnskapsskjema 1A – driftsregnskapet	8
2.6	Tabell 1.6 Regnskapsskjema 1B – driftsregnskap pr. virksomhet	9
2.7	Tabell 1.7 Regnskapsskjema 2A – investeringsregnskapet	10
2.8	Tabell 1.8 Regnskapsskjema 2B – investeringsregnskap pr. prosjekt	11
2.9	Tabell 2.1 Driftsregnskap for hver virksomhet.....	13
3	Noter til regnskapet	17
3.1	Note 0 – Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering	17
3.2	Note 1 – Endringer i arbeidskapital	19
3.3	Note 2 – Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor.....	19
3.4	Note 3 – Pensjoner	20
3.5	Note 4 – Anleggsmidler 2017	22
3.6	Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie.....	22
3.7	Note 6 – Salg av finansielle anleggsmidler	23
3.8	Note 7 – Langsiktig gjeld.....	23
3.9	Note 8 – Avdrag på lån	25
3.10	Note 9 – Kommunens garantiansvar	25
3.11	Note 10 – Andre vesentlige forpliktelser	26
3.12	Note 11 – Avsetning og bruk av fond (FKR § 5 nr. 6).....	26
3.13	Note 12 – Endringer i regnskapsprinsipp	26
3.14	Note 13 – Kapitalkonto.....	27
3.15	Note 14 – Selvkostområder.....	28
3.16	Note 15 – Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 og § 28	29
3.17	Note 16 – Utgiftsført estimert tap på krav.....	29
3.18	Note 17 – Netto driftsresultat	30
3.19	Note 18 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak, samarbeid og samkommune jf. kommuneloven § 27, kap. 5B og kap. 11	31
3.20	Note 19 – Finansforvaltning	31

1 REVISJONSBERETNING

Kommunerevisjon IKS

**Til
Kommunestyret i Nord-Aurdal kommune**

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Nord-Aurdal kommunes årsregnskap som viser et overskudd på netto driftsresultat med kr 23.704.460 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 14.761.013. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunen per 31. desember 2017, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsberetning, men ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Kommunerevisjon IKS

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. For nærmere beskrivelse av revisors oppgaver og plikter viser vi til omtale av dette på vår hjemmeside - <http://kommunerevisjons.no/kommunerevisjon-iks/oppgaver/>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Fagernes 16. mars 2018

Ragnhild Sandengen
revisjonssjef/reg.revisor

Kommunerevisjon IKS
Postboks 142
2901 FAGERNES

Org nr 976 634 934 MVA
Et selskap eiet av kommunene i Valdres og Hallingdal

www.kommunerevisjons.no

Side 2 av 2

2 REGNSKAPSOVERSIKTENE

2.1 Tabell 1.1 Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt drift	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	17 685 459	16 824 000	16 824 000	17 004 291
Andre salgs- og leieinntekter	90 918 697	76 959 000	77 087 000	82 849 414
Overføringer med krav til motytelse	123 197 312	86 036 000	87 172 000	121 422 562
Rammetilskudd	184 063 605	197 913 000	196 634 000	181 089 097
Andre statlige overføringer	64 145 969	49 507 000	48 371 000	58 030 726
Andre overføringer	6 473 864	1 302 000	1 302 000	4 272 880
Skatt på inntekt og formue	162 212 303	141 281 000	147 737 000	154 395 054
Eiendomsskatt	28 117 845	28 037 000	28 037 000	28 678 194
Andre direkte og indirekte skatter	8 754 165	8 585 000	2 129 000	8 714 406
Sum driftsinntekter	685 569 220	606 444 000	605 293 000	656 456 624
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter Note 0	345 763 192	328 347 185	325 894 000	352 296 553
Sosiale utgifter Note 03	65 393 160	68 167 815	75 221 000	66 006 641
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	94 315 729	84 375 250	83 893 000	92 868 704
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	107 250 215	91 688 000	91 948 000	74 739 271
Overføringer	56 295 347	34 963 750	34 953 000	54 568 631
Avskrivninger Note 04	23 008 363	22 000 000	22 000 000	21 350 941
Fordelte utgifter	-25 974 818	-24 591 000	-24 591 000	-24 369 682
Sum driftsutgifter	666 051 188	604 951 000	609 318 000	637 461 059
Brutto driftsresultat	19 518 032	1 493 000	-4 025 000	18 995 565
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	5 760 892	3 628 000	3 628 000	6 345 086
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	506 400	299 000	299 000	391 761
Sum eksterne finansinntekter	6 267 291	3 927 000	3 927 000	6 736 847
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	6 213 735	6 931 000	6 931 000	7 255 847
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån Note 08	18 470 000	18 470 000	18 470 000	17 487 020
Utlån	405 491	495 000	495 000	790 478
Sum eksterne finansutgifter	25 089 226	25 896 000	25 896 000	25 533 345
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-18 821 935	-21 969 000	-21 969 000	-18 796 498
Motpost avskrivninger Note 04	23 008 363	22 000 000	22 000 000	21 350 941
Netto driftsresultat Note 17	23 704 460	1 524 000	-3 994 000	21 550 008
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	37 807 456	37 807 456	0	25 905 955
Bruk av disposisjonsfond Note 11	382 318	1 340 000	13 339 000	18 128 000
Bruk av bundne fond Note 11	8 224 418	3 498 000	3 498 000	8 160 058
Sum bruk av avsetninger	46 414 192	42 645 456	16 837 000	52 194 012
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	1 293
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond Note 11	41 962 456	41 962 456	10 636 000	26 564 101
Avsatt til bundne fond Note 11	13 395 183	2 207 000	2 207 000	9 371 171
Sum avsetninger	55 357 638	44 169 456	12 843 000	35 936 565
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	14 761 013	0	0	37 807 456

2.2 Tabell 1.2 Økonomisk oversikt investering

Økonomisk oversikt - investering	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom Note 04	5 765 500	0	0	211 000
Andre salgsinntekter	118 325	0	0	-6 600
Overføringer med krav til motytelse	0	0	0	697
Kompensasjon for merverdiavgift	10 945 489	20 500 000	20 500 000	3 659 035
Statlige overføringer	100 000	0	0	3 107 000
Andre overføringer	41 818	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0
Sum inntekter	16 971 132	20 500 000	20 500 000	6 971 132
Utgifter				
Lønnsutgifter	575 032	0	0	605 407
Sosiale utgifter	128 863	0	0	138 776
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	59 125 320	130 930 000	130 930 000	27 494 155
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	31 014	0	0	92 036
Overføringer	11 330 469	0	0	3 939 035
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum utgifter	71 190 698	130 930 000	130 930 000	32 269 410
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån Note 08	2 016 047	0	0	80 000
Utlån	590 000	0	0	2 938 118
Kjøp av aksjer og andeler Note 05	1 999 368	1 937 000	1 937 000	4 423 077
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	7 093 939
Avsatt til ubundne investeringsfond Note 11	0	0	0	800 000
Avsatt til bundne investeringsfond Note 11	100 000	0	0	487 084
Sum finansieringstransaksjoner	4 705 415	1 937 000	1 937 000	15 822 218
Finansieringsbehov	58 924 980	112 367 000	112 367 000	41 120 496
Dekket slik:				
Bruk av lån	42 711 513	110 067 000	110 067 000	21 815 313
Salg av aksjer og andeler	166 667	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån Note 08	497 154	0	0	467 114
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	1 293
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond Note 11	0	0	0	18 238 939
Bruk av bundne driftsfond Note 11	0	0	0	317 837
Bruk av ubundne investeringsfond	2 300 000	2 300 000	2 300 000	0
Bruk av bundne investeringsfond Note 11	1 519 783	0	0	280 000
Sum finansiering	47 195 116	112 367 000	112 367 000	41 120 496
Udekket/udisponert	-11 729 864	0	0	0

2.3 Tabell 1.3 Balanseregnskapet

Oversikt - balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 381 766 293	1 285 542 486
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg Note 04	567 430 573	522 981 087
Utstyr, maskiner og transportmidler Note 04	19 670 506	20 481 525
Utlån	33 612 619	34 339 034
Konserninterne langsiktige fordringer	0	0
Aksjer og andeler Note 05	46 530 749	44 600 924
Pensjonsmidler Note 03	714 521 846	663 139 916
Omløpsmidler	251 792 191	232 237 103
Herav:		
Kortsiktige fordringer	22 202 761	15 813 344
Konserninterne kortsiktige fordringer	25 502 805	24 757 677
Premieavvik Note 03	36 836 328	37 240 079
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Derivater	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	167 250 298	154 426 003
SUM EIENDELER	1 633 558 484	1 517 779 589
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	345 528 614	296 448 171
Herav:		
Disposisjonsfond Note 11	144 495 266	102 915 131
Bundne driftsfond Note 11	25 203 153	20 032 388
Ubundne investeringsfond Note 11	8 449 853	10 749 853
Bundne investeringsfond Note 11	710 853	2 130 636
Regnskapsmessig mindreforbruk	14 761 013	37 807 456
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i inv.regnskap	0	0
Udekket i inv.regnskap	-11 729 864	0
Kapitalkonto Note 13	174 499 871	133 674 237
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) Note 12	-10 861 530	-10 861 530
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0	0
Langsiktig gjeld Note 07	1 210 926 397	1 154 239 737
Herav:		
Pensjonsforpliktelser Note 03	853 755 204	820 582 497
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån Note 07	88 000 000	88 000 000
Andre lån Note 07	269 171 193	245 657 240
Konsernintern langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	77 103 473	67 091 681
Herav:		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	16 335 588	16 128 087
Derivater	60 767 886	50 963 594
Konsernintern kortsiktig gjeld	0	0
Premieavvik	0	0
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 633 558 484	1 517 779 589

Oversikt - balanse	Regnskap 2017	Regnskap 2016
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	3 659 975	2 371 488
Herav:		
Ubrukte lånemidler Note 07	3 659 975	2 371 488
Ubrukte konserninterne lånemidler	0	0
Andre memoriakonti	0	0
Motkonto til memoriakontiene	-3 659 975	-2 371 487
Oversikt endring arbeidskapital		
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	12 824 295	-6 604 203
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0	0
Endring kortsiktige fordringer	7 134 544	-3 320 410
Endring premieavvik Note 03	-403 751	703 293
Endring aksjer og andeler	0	0
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	19 555 088	-9 221 321
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-10 011 792	22 498 970
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B) Note 01	9 543 296	13 277 649

2.4 Tabell 1.4 Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	685 569 220	606 444 000	605 293 000	656 456 624
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	16 971 132	20 500 000	20 500 000	6 971 132
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	49 642 624	113 994 000	113 994 000	29 019 273
Sum anskaffelse av midler	752 182 976	740 938 000	739 787 000	692 447 030
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	643 042 825	582 951 000	587 318 000	616 110 118
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	71 190 698	130 930 000	130 930 000	32 269 410
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	29 694 641	27 833 000	27 833 000	32 974 541
Sum anvendelse av midler	743 928 164	741 714 000	746 081 000	681 354 068
Anskaffelse - anvendelse av midler	8 254 812	-776 000	-6 294 000	11 092 962
Endring i ubrukte lånemidler	1 288 487	0	0	2 184 687
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital Note 01	9 543 299	-776 000	-6 294 000	13 277 649
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	70 218 652	44 169 456	12 843 000	82 123 750
Bruk av avsetninger	50 233 976	44 945 456	19 137 000	71 030 789
Til avsetning senere år	11 729 864	0	0	0
Netto avsetninger	8 254 812	-776 000	-6 294 000	11 092 962
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	48 983 181	46 591 000	46 591 000	45 721 917
Interne utgifter mv	48 983 181	46 591 000	46 591 000	45 721 917
Netto interne overføringer	0	0	0	0

2.5 Tabell 1.5 Regnskapsskjema 1A - driftsregnskapet

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	162 212 303	141 281 000	147 737 000	154 395 054
Ordinært rammetilskudd	184 063 605	197 913 000	196 634 000	181 089 097
Skatt på eiendom	28 117 845	28 037 000	28 037 000	28 678 194
Andre direkte eller indirekte skatter	8 754 165	8 585 000	2 129 000	8 714 406
Andre generelle statstilskudd	64 145 969	49 507 000	48 371 000	58 030 726
Sum frie disponible inntekter	447 293 888	425 323 000	422 908 000	430 907 477
Renteinntekter og utbytte	5 760 892	3 628 000	3 628 000	6 345 086
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	6 213 735	6 931 000	6 931 000	7 255 847
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0
Avdrag på lån	18 470 000	18 470 000	18 470 000	17 487 020
Netto finansinnt./utg.	-18 922 844	-21 773 000	-21 773 000	-18 397 781
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	41 962 456	41 962 456	10 636 000	26 564 101
Til bundne avsetninger	13 395 183	2 207 000	2 207 000	9 371 171
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	37 807 456	37 807 456	0	25 905 955
Bruk av ubundne avsetninger	382 318	1 340 000	13 339 000	18 128 000
Bruk av bundne avsetninger	8 224 418	3 498 000	3 498 000	8 160 058
Netto avsetninger	-8 943 446	-1 524 000	3 994 000	16 258 741
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	1 293
Til fordeling drift	419 427 598	402 026 000	405 129 000	428 767 144
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	404 666 584	402 026 000	405 129 000	390 959 688
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	14 761 013	0	0	37 807 456

2.6 Tabell 1.6 Regnskapsskjema 1B – driftsregnskap pr. virksomhet

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap i fjor
Rådmann	43 215 731	44 310 885	41 137 000	38 780 314
Barnehage	35 552 957	35 718 595	35 230 000	31 593 796
Barneskole	32 588 197	33 281 695	32 803 000	31 513 527
Ungdomsskole	27 321 169	28 456 460	28 109 000	24 543 302
VLMS	7 879 147	9 085 895	9 056 000	8 741 034
Omsorg og rehabilitering	93 063 706	88 246 275	86 368 000	94 978 518
Tilrettelagte tjen. for barn/ung/voksne	47 067 922	42 142 045	39 049 000	45 798 369
Familiens hus	27 037 535	26 736 290	26 528 000	23 806 929
NAV i Valdres	14 232 091	14 000 000	14 000 000	14 182 958
Kultur og service	17 507 350	16 701 340	16 381 000	16 081 087
Teknisk og næring	36 669 259	36 345 675	32 600 000	35 338 424
T O T A L T	382 135 064	375 025 155	361 261 000	365 358 258
Finans (Ikke i 1A)	-15 803 253	-6 187 155	11 816 000	-11 804 974
Virksomhetene (i 1A)	38 334 773	33 188 000	32 052 000	37 406 403
Sum fordeling fra 1A	404 666 584	402 026 000	405 129 000	390 959 687

2.7 Tabell 1.7 Regnskapsskjema 2A - investeringsregnskapet

	Regnskap	Rev. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	71 190 698	130 930 000	130 930 000	32 269 410
Utlån og forskutteringer	590 000	0	0	2 938 118
Kjøp av aksjer og andeler	1 999 368	1 937 000	1 937 000	4 423 077
Avdrag på lån	2 016 047	0	0	80 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	7 093 939
Avsetninger	100 000	0	0	1 287 084
Årets finansieringsbehov	75 896 113	132 867 000	132 867 000	48 091 628
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	42 711 513	110 067 000	110 067 000	21 815 313
Inntekter fra salg av anleggsmidler	5 932 167	0	0	211 000
Tilskudd til investeringer	141 818	0	0	3 107 000
Kompensasjon for merverdiavgift	10 945 489	20 500 000	20 500 000	3 659 035
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	497 154	0	0	467 811
Andre inntekter	118 325	0	0	-6 600
Sum ekstern finansiering	60 346 465	130 567 000	130 567 000	29 253 559
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	1 293
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	3 819 783	2 300 000	2 300 000	18 836 776
Sum finansiering	64 166 249	132 867 000	132 867 000	48 091 628
Udekket/udisponert	-11 729 864	0	0	0

2.8 Tabell 1.8 Regnskapsskjema 2B - investeringsregnskap pr. prosjekt

		Regnskap 2017	Budsj inkl. endr	Budsjett oppr.	Regnskap 2016
844701	Biler hjemmetjenesten	1 861 000	1 799 000	1 799 000	0
844702	Omsorgsboliger Aurdal sammenbygging, inventar og utstyr	0	0	0	145 655
845700	Tjenestebil TT	0	0	0	662 650
860100	Vann, avløp - RAMMEBEVILGNING	2 990	2 900 000	2 900 000	1 157 286
860108	Rammeplan Fagernes/Leira vannverk	0	0	0	1 205
860110	VA-anlegg Øvrevegen - Våningvegen - Tingnesvegen	0	0	0	264 357
860113	Vannledning Tyinvegen - Skipet	0	0	0	8 145
860115	Vannforsyning og høydebasseng Fagernes-Leira	0	25 531 000	25 531 000	1 056
860116	VA-anlegg Skipet - Djupedalen sør	2 603	0	0	6 172 148
860117	VA-anlegg Krakkeplassen nord	0	0	0	585 176
860118	VA - anlegg Djupedalen høydebasseng - forberedende arbeide	0	0	0	475 665
860119	VA- anlegg Øveråsen-Hovi	259 622	0	0	1 057 328
860120	VA- anlegg Kvitterlivegen - Fejordvegen - Krakkeplassen	48 330	0	0	0
860121	VA- anlegg og annen infrastruktur for Djupedalen- høgdebasseng	3 754 313	0	0	0
860122	VA - Spikarmoen pumpestasjon spillvann	1 431 399	0	0	0
860123	VA - Djupedalen høgdebasseng - tomtarbeider	1 602 656	0	0	0
860124	VA - omlegging NAUS	724 072	0	0	0
860125	VA - anlegg Markavegen	830 834	0	0	0
860126	VA - Djupedalen høgdebasseng - hovedentreprise	7 729 386	0	0	0
860300	Veier, gater - RAMMEBEVILGNING	1 437 510	2 500 000	2 500 000	1 071 769
860301	Veiskilt - adresseringsprosjekt, rebudsjettering	0	0	0	100 000
860312	Asfaltering Lobrøtin	0	0	0	1 277 824
860313	Våningvegen/Tveitavegen asfaltering	1 104 308	0	0	0
860502	Omsorgsboliger Aurdal, sammenbygging	0	0	0	6 311 001
860503	Fagernes legesenter, ombygging	0	0	0	54 175
860504	NAUS, nybygg	32 144 173	70 000 000	70 000 000	1 706 657
860505	Institusjonsavd. demente, ombygging Aurdal	0	0	0	272
860506	Valdreshallen rehabilitering	13 504 459	25 000 000	25 000 000	1 706 657
860507	Riving Aurdalsheimen	0	0	0	3 151 393
860509	Kulturformål - lysrigg Kulturhuset	379 653	360 000	360 000	0
860510	Omsorgsboliger Aurdal, vanntåkeanlegg	1 616 768	2 500 000	2 500 000	0
860511	Institusjonspl. demente Aurdal, omb. underetasje	0	90 000	90 000	0
860512	Miljøsanering NAUS	2 231 717	0	0	0
860706	Blåbærmyra rehabilitering	0	0	0	3 274 965
860707	Båt brannvesen	0	0	0	207 500
860708	Trådløst stamnett	254 467	250 000	250 000	0
864599	Kjøp/salg av eiendom	269 548	0	0	2 596 497
990110	Startlån	890	0	0	30
990111	Boligtiskudd med betingelser - etablering	0	0	0	280 000

		Regnskap 2017	Budsj inkl. endr	Budsjett oppr.	Regnskap 2016
	Investering i anleggsmidler fra 2A	71 190 698	130 930 000	130 930 000	32 269 410
860508	Lasterampe kulturhus	0	0	0	800 000
990100	Generell finansiering	1 999 368	1 937 000	1 937 000	12 517 016
990110	Startlån	2 606 047	0	0	2 405 202
990111	Boligtilskudd med betingelser - etablering	100 000	0	0	100 000
	Årets finansieringsbehov fra 2A	75 896 113	132 867 000	132 867 000	48 091 628

2.9 Tabell 2.1 Driftsregnskap for hver virksomhet

		Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap i fjor
Gr.art	10 Rådmann				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	29 585 828	29 212 885	28 790 000	28 958 752
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	10 400 133	9 974 000	9 057 000	8 919 285
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	992 098	2 414 000	2 085 000	774 447
13	KJØP AV TJENESTER	14 879 987	15 822 000	14 322 000	12 595 892
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 102 161	339 000	334 000	753 001
15	FINANSUTGIFTER	1 571 641	0	0	449 849
	Sum utgifter	58 531 848	57 761 885	54 588 000	52 451 227
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-4 988 748	-3 279 000	-3 279 000	-5 552 530
17	REFUSJONSINNTEKTER	-8 688 971	-9 978 000	-9 978 000	-7 230 380
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-1 322 705	-44 000	-44 000	-637 371
19	FINANSINNTEKTER	-315 694	-150 000	-150 000	-250 632
	Sum inntekter	-15 316 117	-13 451 000	-13 451 000	-13 670 913
	Sum: 10 Rådmann	43 215 731	44 310 885	41 137 000	38 780 314
	20 Barnehage				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	42 184 854	38 364 595	37 876 000	37 626 946
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	1 544 558	1 107 000	1 107 000	1 139 551
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	275 345	43 000	43 000	69 205
13	KJØP AV TJENESTER	3 172 008	3 177 000	3 177 000	3 079 049
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	534 628	143 000	143 000	454 570
15	FINANSUTGIFTER	62 000	0	0	81 000
	Sum utgifter	47 773 392	42 834 595	42 346 000	42 450 321
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-7 335 899	-6 706 000	-6 706 000	-7 186 453
17	REFUSJONSINNTEKTER	-4 684 608	-410 000	-410 000	-3 588 072
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-118 200	0	0	-82 000
19	FINANSINNTEKTER	-81 727	0	0	0
	Sum inntekter	-12 220 435	-7 116 000	-7 116 000	-10 856 525
	Sum: 20 Barnehage	35 552 957	35 718 595	35 230 000	31 593 796
	30 Barneskole				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	33 553 703	33 507 695	33 029 000	32 116 798
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	968 777	1 431 000	1 431 000	1 015 486
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	1 045 112	190 000	190 000	814 088
13	KJØP AV TJENESTER	917 128	424 000	424 000	631 611
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	386 079	0	0	317 190
15	FINANSUTGIFTER	27 500	0	0	198 883
	Sum utgifter	36 898 299	35 552 695	35 074 000	35 094 057
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-678 608	-1 477 000	-1 477 000	-716 819
17	REFUSJONSINNTEKTER	-1 236 785	57 000	-794 000	-1 656 124
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-2 124 946	-851 000	0	-1 178 312

		Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap i fjor
19	FINANSINNTEKTER	-269 763	0	0	-29 274
	Sum inntekter	-4 310 102	-2 271 000	-2 271 000	-3 580 529
	Sum: 30 Barneskole	32 588 197	33 281 695	32 803 000	31 513 527
	35 Ungdomsskole				
10	LØNNKOSTNADER, BRUTTO	30 561 264	31 799 460	31 452 000	28 466 247
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	1 318 272	1 227 000	1 227 000	1 364 833
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	406 229	433 000	433 000	593 333
13	KJØP AV TJENESTER	1 565 673	642 000	642 000	651 566
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	318 387	50 000	50 000	760 476
15	FINANSUTGIFTER	177 857	0	0	168 912
	Sum utgifter	34 347 682	34 151 460	33 804 000	32 005 366
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-263 530	-255 000	-255 000	-308 829
17	REFUSJONSINNTEKTER	-3 296 285	-3 000 000	-3 000 000	-4 223 084
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-3 350 985	-2 440 000	-2 440 000	-2 519 083
19	FINANSINNTEKTER	-115 712	0	0	-411 068
	Sum inntekter	-7 026 513	-5 695 000	-5 695 000	-7 462 064
	Sum: 35 Ungdomsskole	27 321 169	28 456 460	28 109 000	24 543 302
	40 VLMS				
10	LØNNKOSTNADER, BRUTTO	30 231 005	27 403 895	27 374 000	36 040 720
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	2 839 493	2 528 000	2 528 000	3 901 981
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	371 830	10 430 000	10 430 000	604 067
13	KJØP AV TJENESTER	13 996 506	1 398 000	1 398 000	6 803 216
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	733 312	0	0	1 584 232
15	FINANSUTGIFTER	2 510 118	0	0	1 867 465
	Sum utgifter	50 682 264	41 759 895	41 730 000	50 801 682
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-11 348 915	-892 000	-892 000	-10 180 228
17	REFUSJONSINNTEKTER	-27 463 315	-31 782 000	-31 782 000	-27 460 574
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-2 901 763	0	0	-2 465 209
19	FINANSINNTEKTER	-1 089 125	0	0	-1 954 637
	Sum inntekter	-42 803 118	-32 674 000	-32 674 000	-42 060 648
	Sum: 40 VLMS	7 879 147	9 085 895	9 056 000	8 741 034
	44 Omsorg og rehabilitering				
10	LØNNKOSTNADER, BRUTTO	89 168 911	79 849 275	77 551 000	86 149 054
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	6 198 943	5 607 000	5 263 000	5 609 007
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	1 782 198	2 492 000	2 666 000	1 980 806
13	KJØP AV TJENESTER	15 405 148	13 498 000	14 088 000	18 584 715
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	1 594 705	0	0	1 365 001
15	FINANSUTGIFTER	861 565	0	0	644 283
	Sum utgifter	115 011 469	101 446 275	99 568 000	114 332 866
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-11 761 035	-11 651 000	-11 651 000	-11 207 170
17	REFUSJONSINNTEKTER	-8 666 842	-819 000	-1 104 000	-6 794 638

		Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap i fjor
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-1 231 188	-730 000	-445 000	-1 049 352
19	FINANSINNTEKTER	-288 698	0	0	-303 189
	Sum inntekter	-21 947 763	-13 200 000	-13 200 000	-19 354 348
	Sum: 44 Omsorg og rehabilitering	93 063 706	88 246 275	86 368 000	94 978 518
	45 Tilrettelagte tjen. for barn/ung/voksne				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	60 559 554	52 434 045	49 421 000	63 882 300
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	2 102 486	647 000	647 000	986 110
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	230 734	281 000	201 000	156 788
13	KJØP AV TJENESTER	13 114 677	10 521 000	10 521 000	5 642 747
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	177 780	1 198 000	1 198 000	1 723 142
15	FINANSUTGIFTER	0	0	0	410 751
	Sum utgifter	76 185 230	65 081 045	61 988 000	72 801 837
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-519 592	-591 000	-591 000	-394 432
17	REFUSJONSINNTEKTER	-4 672 814	-362 000	-362 000	-4 578 753
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-23 781 751	-21 986 000	-21 986 000	-22 020 283
19	FINANSINNTEKTER	-143 151	0	0	-10 000
	Sum inntekter	-29 117 308	-22 939 000	-22 939 000	-27 003 468
	Sum: 45 Tilrettelagte tjen. for barn/ung/voksne	47 067 922	42 142 045	39 049 000	45 798 369
	46 Familiens hus				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	30 894 833	35 495 290	35 287 000	35 268 585
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	6 338 853	3 958 000	3 958 000	6 798 421
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	5 070 496	7 993 000	7 993 000	4 772 782
13	KJØP AV TJENESTER	11 569 525	4 903 000	4 903 000	4 241 001
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	5 021 575	886 000	886 000	2 985 203
15	FINANSUTGIFTER	200 000	0	0	29 506
	Sum utgifter	59 095 283	53 235 290	53 027 000	54 095 497
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-6 162 100	-30 000	-30 000	-5 461 613
17	REFUSJONSINNTEKTER	-22 582 387	-23 534 000	-23 534 000	-21 354 168
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-2 791 513	-2 425 000	-2 425 000	-3 283 059
19	FINANSINNTEKTER	-521 748	-510 000	-510 000	-189 728
	Sum inntekter	-32 057 748	-26 499 000	-26 499 000	-30 288 568
	Sum: 46 Familiens hus	27 037 535	26 736 290	26 528 000	23 806 929
	48 NAV i Valdres				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	12 170 089	13 919 000	13 919 000	15 166 971
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	1 546 959	1 757 000	1 757 000	1 975 197
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	175 506	5 229 000	5 229 000	170 856
13	KJØP AV TJENESTER	8 148 509	2 852 000	2 852 000	4 744 413
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	23 285 310	20 866 000	20 866 000	23 798 064
15	FINANSUTGIFTER	403 887	495 000	495 000	790 478
	Sum utgifter	45 730 259	45 118 000	45 118 000	46 645 979
16	SALGS- OG LEIEINNTEKTER	-4 927 589	0	0	-4 489 431

		Regnskap	Rev. budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap i fjor
17	REFUSJONSINNEKTER	-24 794 580	-29 969 000	-29 969 000	-26 378 650
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-830 000	-850 000	-850 000	-1 192 568
19	FINANSINNEKTER	-945 999	-299 000	-299 000	-402 372
	Sum inntekter	-31 498 168	-31 118 000	-31 118 000	-32 463 021
	Sum: 48 NAV i Valdres	14 232 091	14 000 000	14 000 000	14 182 958
	50 Kultur og service				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	17 901 671	15 515 285	15 326 000	16 446 889
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	7 099 922	5 044 305	5 044 000	6 735 526
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	2 861 069	2 168 000	2 168 000	2 322 817
13	KJØP AV TJENESTER	2 548 958	901 000	901 000	2 262 588
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	5 424 447	2 315 750	2 185 000	4 081 042
15	FINANSUTGIFTER	1 524 616	0	0	477 804
	Sum utgifter	37 360 683	25 944 340	25 624 000	32 326 667
16	SALGS- OG LEIEINNEKTER	-7 617 607	-6 414 000	-6 414 000	-6 821 419
17	REFUSJONSINNEKTER	-2 979 556	-1 030 000	-1 030 000	-2 927 469
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-8 391 125	-1 737 000	-1 737 000	-6 037 759
19	FINANSINNEKTER	-865 045	-62 000	-62 000	-458 933
	Sum inntekter	-19 853 333	-9 243 000	-9 243 000	-16 245 581
	Sum: 50 Kultur og service	17 507 350	16 701 340	16 381 000	16 081 087
	60 Teknisk og næring				
10	LØNNSKOSTNADER, BRUTTO	41 065 724	40 340 275	39 653 000	41 707 719
11	ANDRE DRIFTSUTGIFTER	34 418 568	34 744 400	32 621 000	35 853 981
12	UTSTYR, VEDLIKEHOLD M.M.	10 751 115	11 460 000	10 983 000	10 872 921
13	KJØP AV TJENESTER	21 932 096	12 921 000	12 591 000	15 502 473
14	OVERFØRINGSUTGIFTER	13 510 340	5 172 000	5 172 000	12 969 808
15	FINANSUTGIFTER	4 090 150	78 000	78 000	2 646 862
	Sum utgifter	125 767 992	104 715 675	101 098 000	119 553 764
16	SALGS- OG LEIEINNEKTER	-70 245 328	-56 339 000	-56 467 000	-64 526 318
17	REFUSJONSINNEKTER	-13 995 365	-9 248 000	-9 248 000	-15 117 491
18	TILSKUDD, OVERFØRINGER OG SKATT	-2 952 824	-1 900 000	-1 900 000	-2 282 951
19	FINANSINNEKTER	-1 905 217	-883 000	-883 000	-2 288 580
	Sum inntekter	-89 098 733	-68 370 000	-68 498 000	-84 215 339
	Sum: 60 Teknisk og næring	36 669 259	36 345 675	32 600 000	35 338 424

3 NOTER TIL REGNSKAPET

3.1 Note 0 – Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering¹

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Som følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning, gjennomførte kommunen i 2008 og 2009 endringer som spesifisert i note 12. Virkning av endringer av regnskapsprinsipp ble ført mot egne egenkapitalkontoer, og likviditetsreserven ble avviklet.

Kommunen har ikke markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje, dvs. verdipapirer som løpende vurderes i forhold til kjøp og salg hvor urealiserte gevinster pr. 31.12 kan inntektsføres. Kommunens omløpsmidler er vurdert etter laveste verdis prinsipp av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kommunen har ikke periodisert variabel lønn desember ved å utgiftsføre påløpt, ikke utbetalt variabel lønn, men regnskapet inneholder 12 måneders variabel lønn.

Kjøp av strøm i desember 2017 er ikke postert i regnskapet for 2017, men det er regnskapsført etter samme prinsipp hvert år, slik at regnskapet inneholder kostnader til strømkjøp for 12 måneder.

Avregning av årsavgifter på vann og avløp skjer sammen med fakturering av 1. termin i påfølgende år, altså i mars året etter regnskapsåret. Denne avregninga er ikke periodisert til foregående år, men regnskapet inneholder inntekter tilsvarende ett år og samme prinsipp er fulgt hvert år.

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er i all hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon.

Ett unntak er at kommunen deltar i flere interkommunale selskap (IKS) hvorav de viktigste er Kommunerevisjon IKS, Valdres Kommunale Renovasjon IKS, VLMS-E IKS og IKT Valdres IKS. Kommunen er videre deltaker i Opplandsarkivene IKS og SMISO IKS (incestsenter). De interkommunale selskapene avlegger selvstendig regnskap.

I tillegg deltar kommunen i interkommunalt samarbeid på flere områder. Dette er dels samarbeid mellom alle de 6 kommunene i Valdres, men også samarbeid mellom et mindre antall kommuner og samarbeid med andre kommuner. For de fleste av samarbeidene i Valdres er Nord-Aurdal vertskommune. Slike samarbeid er organisert etter § 27 eller § 28 i kommuneloven. For § 27-samarbeid som ikke er selvstendig juridiske enheter og for § 28-samarbeid er regnskapene integrert i vertskommunens regnskap. Dette gjelder bl.a. PP-tjenesten med logoped, barnevern, innkjøpskoordinator, felles legevaktstjeneste og jordmortjeneste, felles flyktninge- og kvalifiseringstjeneste (samarbeidet med Øystre Slidre avviklet i 2017), felles brannforebyggende avdeling, samarbeid om geografiske informasjonssystemer (V-GIS), felles skatteoppkrever, krisesenter (Hønefoss) og overgrepsmottak (Gjøvik).

¹ (Jfr. KRS nr. 6)

Nord-Aurdal deltar videre i et samarbeid om NAV Valdres, mellom NAV Oppland og kommunene i Valdres. Dette er organisert etter eget lovverk som et partnerskap med et partnerskapsstyre. Samarbeidet mellom kommunene er fra 01.01.2012 organisert etter § 28 med Nord-Aurdal som vertskommune.

I tillegg deltar kommunen i interkommunalt samarbeid i Valdres Natur- og Kulturpark, som fører eget regnskap.

Kommunen har ikke kommunale foretak.

Se note 15 for mer informasjon.

Føring av Nord-Aurdal kommune sine kostnader i interkommunale samarbeid.

Netto kostnader i interkommunale samarbeid blir fordelt mellom samarbeidskommunene og vertskommunen etter en fastsatt fordelingsnøkkel. For samarbeid der Nord-Aurdal er vertskommune, blir vår andel av kostnaden ført som en inntekt i samarbeidet (på KOSTRA-funksjon 290 interkommunalt samarbeid) og som en utgift for kommunen på den KOSTRA-funksjonen tjenesten gjelder. (Som en illustrasjon betyr det at vår andel av kostnaden til felles PP-tjeneste føres på funksjon 202 grunnskole og vår andel av kontorutgiftene i NAV Valdres føres på funksjon 242 råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid.)

En endring av reglene for KOSTRA innebærer at kommunens utgift til slike samarbeid i utgangspunktet skal fordeles på de ulike typer utgifter (arter) som vår andel går med til å dekke. Vår andel skal altså fordeles på ulike typer lønnskostnader, andre driftsutgifter, utstyr, vedlikehold, overføringsutgifter osv. Viss en bruker fastlønn som eksempel (art 10100), innebærer dette at all fastlønn i et samarbeid føres som dette i samarbeidet (på funksjon 290) og at i tillegg føres den delen av lønnskostnaden som vi bærer (typisk om lag en tredjedel) også som fastlønn (men da på den funksjonen som hører til tjenesten det gjelder). Denne dobbelføringen av utgifter gjelder i prinsippet alle utgiftsarter. Den gir imidlertid ikke resultatvirkning; i hovedoversikt drift korrigeres de samlede utgiftene med et beløp likt denne dobbelføringen (fordelte utgifter kommer til fratrekk).

Regnskapet for 2016 ble ført etter disse prinsippene (omtalt i note 0 til Årsregnskap 2016).

Vår vurdering er at denne måten å føre regnskapet på, gir et misvisende bilde av de faktiske forhold. Dette gjør seg kanskje særlig utslag på lønnsområdet. Føres regnskapet på denne måten blir tallene for lønn og sosiale utgifter vesentlig større enn det kommunen faktisk har betalt ut. Det gjør også at lønnskostnadene i regnskapet er høyere enn grunnlaget for beregning av pensjon og at kostnadene til arbeidsgiveravgift i regnskapet framstår som større enn det som faktisk (og riktig) er betalt².

For at regnskapet bedre skal vise de reelle forhold, og i samråd med Kommunerevisjonen IKS, er Nord-Aurdal kommune sin andel av kostnadene i de interkommunale samarbeidene i regnskapet for 2017 i sin helhet ført som refusjon til kommuner (art 13500). Vår andel av utgiften føres på den KOSTRA-funksjonen som tjenesten tilhører.

² I 2016 var Nord-Aurdal kommunes andel av de interkommunale samarbeidene, som vi er vertskommune for, 23,0 mill. kr. Av dette var 19,0 mill. kr lønnskostnader. Samla utgifter til lønn og sosiale utgifter framsto derfor som 19 mill. kr høyere i regnskapet enn det vi faktisk hadde i utgifter. Videre utgjorde andre driftskostnader 9,4 mill. kr mens 5,4 mill. kr var inntekter.

3.2 Note 1 – Endringer i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.2017	31.12.2016	Endring
2.1 Omløpsmidler	251 792 191	232 237 103	
2.3 Kortsiktig gjeld	77 103 473	67 091 681	
Arbeidskapital	174 688 718	165 145 422	9 543 296
Drifts- og investeringsregnskapet :		Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :			
Inntekter driftsregnskap		685 569 219	
Inntekter investeringsregnskap		16 971 130	
Innbet. ved eksterne finanstransaksjoner		49 642 624	
Sum anskaffelse av midler		752 182 973	752 182 973
Anvendelse av midler :			
Utgifter driftsregnskap		643 042 825	
Utgifter investeringsregnskap		71 190 698	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner		29 694 641	
Sum anvendelse av midler		743 928 164	743 928 164
Anskaffelse - anvendelse av midler			8 254 809
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)			1 288 487
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskap			9 543 296
Endring arbeidskapital i balansen			9 543 296
Differanse (forklares nedenfor)			0
Forklaring til differanse i arb.kapital :		Beløp	Sum
		0	
		0	0

3.3 Note 2 – Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Antall årsverk i regnskapsåret var ca. 567, hvorav 89 interkommunale årsverk. Økningen på 19 årsverk fra 2016 gjelder bl.a. en økning på 7,3 årsverk i tilrettelagte tjenester, 4,5 årsverk innen barnehagesektoren, VLMS har hatt en økning på 3,2 årsverk og det har vært en økning på 2,8 årsverk innen omsorg og rehabilitering i 2017.

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Administrasjonssjef	874 692	0	0	0
Ordfører	872 062	0	0	0

Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Kommunerevisjonen IKS Valdres/Hallingdal. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr.585.286. Av dette gjelder kr. 471.478 revisjon og kr. 113.808 rådgivning og andre tjenester, inkludert oppdrag for kontrollutvalget. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

3.4 Note 3 – Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen.

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,20 %	
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %	
Forventet årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	2,97 %	2,97 %	
Forventet årlig vekst pensjonsregulering	2,20 %		

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	2017	2016
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	35 680 899	34 476 899
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	32 829 948	31 502 271
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-30 223 993	-28 605 352
Administrasjonskostnader	2 636 608	2 522 953
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	40 923 462	39 896 771
Betalt premie i året	46 700 832	45 862 373
Årets premieavvik	-5 777 370	-5 965 602

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2017	2016
	Arb.giveravg.	Arb.giveravg.

Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	845 380 265	54 104 337	811 112 266	51 911 185
Pensjonsmidler pr. 31.12.	714 521 847	45 729 398	663 139 916	42 440 955
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	130 858 418	8 374 939	147 972 350	9 470 230
Årets premieavvik	5 777 370	369 752	5 965 602	381 798
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	35 006 271	2 233 808	34 348 125	2 188 653
Korrigert premieavvik (2011-2014)				
Sum amortisert premieavvik dette året	-6 159 688	-391 185	-5 307 458	-336 643
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	34 623 953	2 212 375	35 006 269	2 233 808

Fordeling på de to pensjonsordningene KLP og SPK

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2017				2016		
	KLP	SPK	SUM		KLP	SPK	SUM
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	31 286 972	4 393 927	35 680 899		30 411 064	4 065 835	34 476 899
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	30 109 209	2 720 739	32 829 948		28 941 489	2 560 782	31 502 271
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-28 199 341	-2 024 652	-30 223 993		-26 612 833	-1 992 519	-28 605 352
Administrasjonskostnader	2 496 591	140 017	2 636 608		2 385 845	137 108	2 522 953
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	35 693 431	5 230 031	40 923 462		35 125 565	4 771 206	39 896 771
Betalt premie i året	41 799 742	4 901 090	46 700 832		40 710 708	5 151 665	45 862 373
Årets premieavvik	-6 106 311	328 941	-5 777 370		-5 585 143	-380 459	-5 965 602

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)							
	2017				2016		
	KLP	SPK	SUM		KLP	SPK	SUM
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	770 247 133	75 133 132	845 380 265		740 466 087	70 646 179	811 112 266
Pensjonsmidler pr. 31.12.	661 910 663	52 611 184	714 521 847		612 302 464	50 837 452	663 139 916
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	108 336 470	22 521 948	130 858 418		128 163 623	19 808 727	147 972 350
Aga av netto pensjonsforpliktelse	6 933 534	1 441 405	8 374 939		8 202 472	1 267 759	9 470 230
Årets premieavvik	6 106 311	-328 941	5 777 370		5 585 143	380 459	5 965 602
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	38 054 398	-3 048 127	35 006 271		38 290 825	-3 942 700	34 348 125
Korrigert premieavvik (2011-2014)			0				0
Sum amortisert premieavvik dette året	-6 619 449	459 761	-6 159 688		-5 821 570	514 112	-5 307 458
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	37 541 260	-2 917 307	34 623 953		38 054 398	-3 048 129	35 006 269
Aga av akkumulert premieavvik	2 391 782	-179 407	2 212 375		2 419 262	-185 454	2 233 808

Kommunen har valgt en ordning for AFP der halvparten av kostnaden finansieres av en kollektiv ordning i KLP mens den andre halvdelen finansieres direkte av kommunen.

3.5 Note 4 – Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor- maskiner	Person, vare og lastebiler	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Bokført verdi 01.01	1 847 683	2 272 052	16 361 790	57 989 872	385 001 656	59 372 633	20 616 926	543 462 612
Årets tilgang	254 467	2 240 653	0	3 048 167	65 140 342	0	1082270	71 765 899
- herav overført fra egne KF								0
Årets avgang					1 763 722		800 000	2 563 722
- herav overført til egne KF								0
Anskaffelseskos- t 31.12	2 102 150	4 512 705	16 361 790	61 038 039	448 378 276	59 372 633	20 899 196	612 664 789
Avskrivninger 2017	490 303	241 393	2 574 443	4 380 148	13 418 602	1 903 474	0	23 008 363
Netto akk. og rev. nedskrivninger	0	0	0	0	2 555 347			2 555 347
Netto avskr. og nedskr. 31.12.	490 303	241 393	2 574 443	4 380 148	15 973 949	1 903 474	0	25 563 710
Bokført verdi pr. 31.12	1 611 847	4 271 312	13 787 347	56 657 891	432 404 327	57 469 159	20 899 196	587 101 079
Herav finansielle leieavtaler	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets avskrivninger	490 303	241 393	2 574 443	4 380 148	13 418 602	1 903 474	0	23 008 363
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	2 555 347	0	0	2 555 347
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Økonomisk levetid	5 år	10 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Årets avgang er bolig som er solgt ('ambulansse').

3.6 Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi 31.12.17	Balanseført verdi 31.12.16
Valdres Energiverk AS	33,33		10 000 000	10 000 000
Kommunekraft AS			1 000	1 000
Fagernes Skysstasjon AS	33,30		1 993 058	1 993 058
Valdres kommunale Renovasjon IKS	32,73		777 910	777 910
Kommunerevisjon IKS	8,33		125 000	125 000
IKT Valdres IKS	16,67		333 333	500 000
VLMS Eiendom IKS	50,00		10 000 000	10 000 000
Kapitalinnskudd KLP			16 185 448	14 088 956
Leirin Skiløyper AS	1,69		5 000	5 000
Valdres Kompetansevekst AS	28,00		1 125 600	1 125 600
Ulnes Vannverk			500	500
Vestringsbygda Vannverk A/L			10 000	10 000
Fagernes Paviljongen			15 000	15 000
Valdres Opplæringskontor SA			5 000	5 000

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds-verdi	Balanseført verdi 31.12.17	Balanseført verdi 31.12.16
Valdres Næringshage AS	6,67		104 500	104 500
Valdres LAB AS	31,80		183 600	183 600
Valdres Folkemuséum AS	35,95		89 800	89 800
Kvitvella Electrisitetsverk AS	40,39		2 576 000	2 576 000
Valdres Storhall AS	57,39		3 000 000	3 000 000
Sum			46 530 749	44 600 924

Eierandelen i Valdres kommunale renovasjon medfører en solidarisk ansvar for alle forpliktelser i selskapet fordelt ifht. kommunens eierandel i selskapet.

Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr. IKS-loven § 3.

Kapitalinnskuddet i KLP er justert ihht. bokført verdi hos KLP.

3.7 Note 6 – Salg av finansielle anleggsmidler

Kommunen har ikke solgt finansielle anleggsmidler i 2017.

3.8 Note 7 – Langsiktig gjeld

Kommunens samlede langsiktige gjeld pr. 31.12.2017 er 1,2 mrd. Kr. Av dette utgjør pensjonsforpliktelser 0,9 mrd. kr. Ordinær lånegjeld er 357 mill. kr.

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Langsiktig gjeld	1 210 926	1 154 240
- herav pensjonsforpliktelser	853 755	820 582
= Langsiktig lånegjeld	357 171	333 657

Tabellen nedenfor viser fordelingen av den langsiktige gjelden:

Fordeling av langsiktig lånegjeld	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Banklån	269 171	241 737
Sertifikatlån	88 000	88 000
Husbanklån	0	3 920
Sum bokført langsiktig lånegjeld	357 171	333 657

Tabellen nedenfor viser langsiktig lånegjeld etter rentebetingelser:

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebinding	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Langsiktig lånegjeld med fast rente	14 500	15 500
Langsiktig lånegjeld med flytende rente	342 671	318 157

Kommunen har følgende lån med fast rente:

Kreditor	Lånenr.	Beløp	Restgjeld (1000 kr)	Innløsnings-termin	Bindingsperiode	Rente i bindingsperioden	
						Nominell	Effektiv
Kommunalbanken	20120055	20 000	14 500	09.02.2032	07.02.2020	1,670	1,677

Indirekte lånegjeld

Kommunen bærer også, indirekte, kostnadene ved en andel av lånegjelda i VLMS gjennom å betale husleie for de arealene kommunen leier. Kommunen har sammen med Kommunerevisjonen IKS gjort

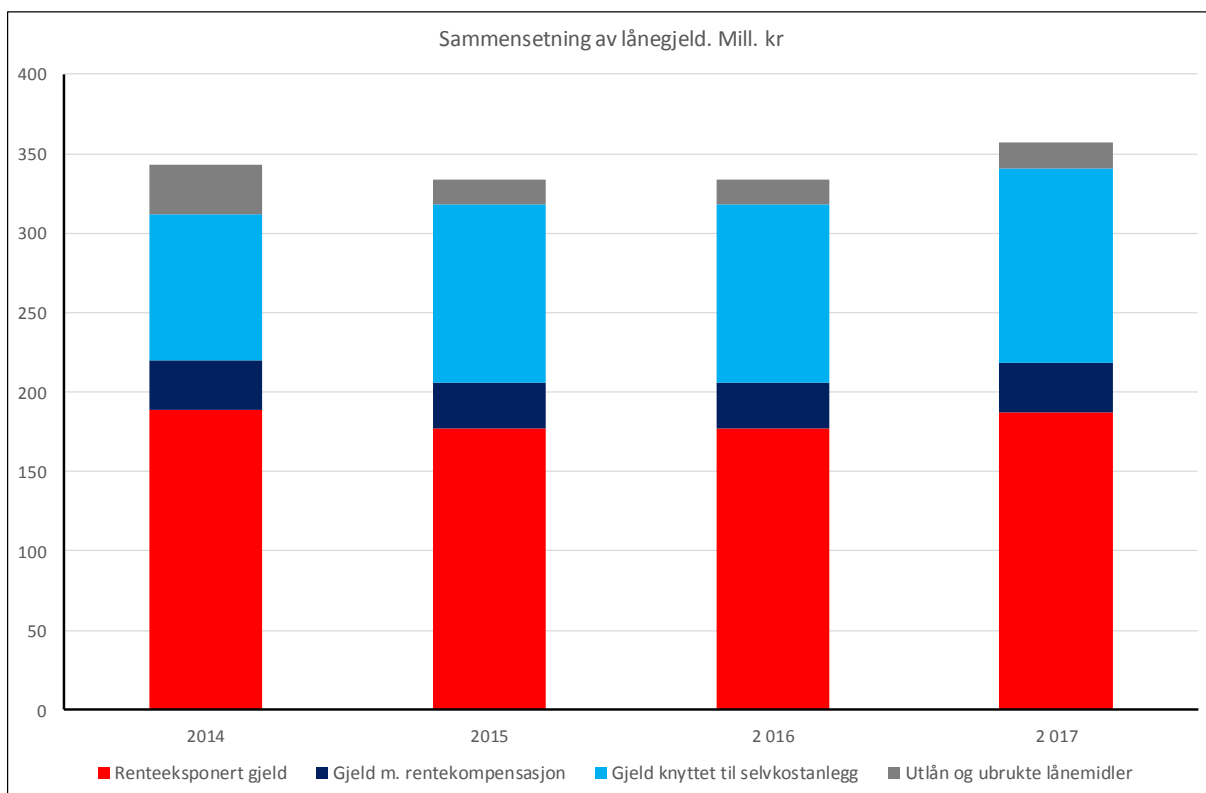
en beregning som viser at Nord-Aurdal kommune bærer kostnadene ved anslagsvis 65 % av lånegjelda i VLMS-E. Denne gjelden var 31.12.2017 180 mill. kr, kommunens andel utgjør følgelig 117 mill. kr. Summen av egen lånegjeld og andelen av gjelden i VLMS-E er 474 mill. kr som utgjør 69 % av sum driftsinntekter.

Renteeksposering

Samlet utgjorde langsiktig lånegjeld ved utløpet av 2017 357 mill. kr eller 52 % av brutto driftsinntekter. Vesentlige deler av denne gjelden er ikke renteeksposert fordi økt rente på disse lånene ikke øker kommunens netto kostnader. Det gjelder den delen av gjelden som er videreformidlet til privatpersoner eller sto ubrukt på konto. Det gjelder videre gjeld knyttet til investeringer på selvkostområdene (vann, avløp og feiing) der renter og avdrag dekkes av gebyrinntekter. Videre dekker staten renteutgifter, og dels avdrag, på deler av enkelte investeringer (deler av investeringer til opprustning av skoleanlegg, sykehjem og omsorgsboliger, kirker).

Den renteeksponerte lånegjelda var ved utløpet av 2017 i underkant av 190 mill. kr.

	2017	2016
Langsiktig lånegjeld	357 171	333 657
Utlån og ubrukte lånemidler	16 273	15 711
Netto lånegjeld	340 899	317 947
Selvkostanlegg	122 228	111 893
Rentekompensasjon	31 404	28 990
Renteeksponert gjeld	187 267	177 064

Figur: Sammensetning av kommunens langsiktige lånegjeld ved utløpet av årene 2014 – 2017.

I dette oppsettet er det ikke tatt med den andelen av lånegjelda i VLMS-E som Nord-Aurdal kommune betjener gjennom husleie.

3.9 Note 8 – Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf. kommuneloven (koml) § 50 nr. 7 etter en forenklet formel. Minste tillatte avdrag beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jf. koml § 50 nr. 1 og 2) multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklete formelen gir et minstekrav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	18 470 000	17 487 020
Beregnet minste tillatte avdrag	14 510 427	13 614 715
Differanse	3 959 573	3 872 305

Dette innebærer at kommunen har betalt 3,9 mill. kr mer i avdrag enn lovens minstekrav. Avdragene er i samsvar med årsbudsjettet. Et slikt positivt avvik betyr at kommunen betaler 4,0 mill. kr mer i avdrag enn det som antas å være kapitalslitet på anleggsmidlene (avskrivningene).

Avdrag på lån til videre utlån

Mottatte avdrag på videre utlån og forskotteringer skal uavkortet benyttes til nedbetaling av kommunens innlån. Eventuelle mottatte avdrag som ikke er benyttet til nedbetaling av gjeld avsettes til avdragsfond (bundet investeringsfond) Jf. også KRS nr. 3 Lån, opptak, avdrag og refinansiering punkt 3.4 nr. 2.

	Regnskap 2017	Regnskap 2016
Mottatte avdrag på startlån	497 154	467 114
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	2 016 047	80 000
Avsetning til avdragsfond	100 000	487 084
Saldo avdragsfond 31.12	296 263	1 816 047

3.10 Note 9 – Kommunens garantiansvar

Gitt overfor:	Beløp pr. 31.12.17	Beløp pr. 31.12.16	Utløper dato
Valdres Kommunale Renovasjon	24 540 258	23 568 520	01.10.2018
Nav Nord-Aurdal Depositum boliger	377 700	367 600	
Fagernes Idrettspark Drift AS	512 597	691 002	01.08.2020
Kommunalbanken Lån Valdres Storhall	9 000 000	9 500 000	23.07.2035
Kommunalbanken Lån Valdres Storhall	4 750 200	7 125 300	23.07.2019
Kulturdepartementet Spillemidler V. Storhall	17 810 000	17 810 000	2035
Sum garantiansvar	56 990 755	59 062 422	

Kommunen garanterer for et lån til Valdres Folkemuseum AS på kr 550.000, men garantien er ikke utstedt pr. 31.12.17.

Innbefatter alle garantier kommunen ellers har gitt, inkl. garantier gitt for øvrige regnskapsenheter i kommunen, som kommunale foretak og interkommunale samarbeid. Garantier overfor NAV Nord-Aurdal er også oppgitt

3.11 Note 10 – Andre vesentlige forpliktelser

Kommunen leaser biler, bl.a. på teknisk drift. Leasingavtalene finansierer driftsmiddelets anskaffelseskost, og skal klassifiseres som investering og anleggsmiddel.

Kommunen har ikke aktivert verdien av slike leasingavtaler som anleggsmidler eller som investeringsutgift i 2017.

3.12 Note 11 – Avsetning og bruk av fond (FKR § 5 nr. 6)

Samlede avsetninger og bruk av avsetninger i året	2017	2016
Avsetninger	70 218 652	82 123 750
Bruk av avsetninger	50 233 976	71 030 789
Til avsetning senere år	11 729 864	
Netto avsetninger	8 254 812	11 092 962
Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01	102 915 131	112 717 970
Bruk av fondet i driftsregnskapet	382 321	18 128 000
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0	18 238 939
Avsetninger til fondet	41 962 456	26 564 101
Beholdning 31.12	144 495 266	102 915 131
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01	20 032 388	19 139 112
Bruk av fondene i driftsregnskapet	8 224 418	8 160 058
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	0	317 837
Avsetninger til fondene	13 395 183	9 371 171
Beholdning 31.12	25 203 153	20 032 388
Ubundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	10 749 853	9 949 853
Avsetninger til fondene	0	800 000
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	2 300 000	0
Beholdning 31.12	8 449 853	10 749 853
Bundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	2 130 636	1 923 552
Avsetninger til fondene	100 000	487 084
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	1 519 783	280 000
Beholdning 31.12	710 853	2 130 636

Ordinær avsetning til disposisjonsfond følger budsjettet; i 2017 er dette avsetning av regnskapsmessig mindreforbruk i 2016 som i både budsjett og regnskap utgjør 37.807.456 kr. I tillegg avsettes eller brukes det av disposisjonsfond premieavvik, ikke etter budsjett, men etter regnskapsført premieavvik og amortisert premieavvik. For 2017 er det budsjettet med bruk av fond på kr. 1.340.000 og regnskapsført kr. 382.321.

3.13 Note 12 – Endringer i regnskapsprinsipp

Endring i regnskapsprinsipp som følge av regelendring og presisering fra departementet er gjennomført fra 1993 til i dag ved direkte bokføring mot egenkapitalen (likviditetsreserven). Slike utgiftsøkninger er ikke kompensert ved økte overføringer fra staten.

Som en følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning, er virkning av endringer i regnskapsprinsipp i 2007 og tidligere, som er regnskapsført mot likviditetsreserven, ført over til egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Tilsvarende ble virkningen av tilskuddet til ressurskrevende brukere lagt om fra 2008, og er ført mot konto for endring av regnskapsprinsipp.

Tabellen nedenfor viser de endringer i regnskapsprinsipp som kommunen har foretatt siden 1993, og som kommunen ikke har mottatt finansiering på fra staten.

	År	Utgift	Inntekt
Utbetalte feriepenger	1993	8 693 036	-
Feriepenger til landbrukskontoret ved overtakelse	1994	85 525	-
Påløpte renter	2001	2 146 735	-
Varebeholdning	2001	329 494	-
Kompensasjon for mva.	2001	-	233 260
Ressurskrevende brukere	2008	-	160 000
Sum prinsippendringer drift pr. 31.12.17		11 254 790	393 260

3.14 Note 13 – Kapitalkonto

Saldo 01.01.17	133 674 237
Økning av kapitalkonto (kreditposter)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	71 765 899
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	0
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Kjøp av aksjer og andeler	1 999 368
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	0
Utlån	995 491
Tilskudd med betingelser	0
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Avdrag på eksterne lån	20 486 047
Økning egenkapitalinnskudd pensjonskasse	97 124
Økning pensjonsmidler	51 381 930
Reduksjon pensjonsforpliktelser	0
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter)	
Avgang fast eiendom og anlegg	2 563 722
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	25 563 710
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	0
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avgang aksjer og andeler	166 667
Nedskrivning av aksjer og andeler	0
Avdrag på utlån	1 003 553
Avskrivning utlån	718 353

Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Bruk av midler fra eksterne lån	42 711 513
Reduksjon pensjonsmidler	0
Økning pensjonsforpliktelser	33 172 707
Urealisert kurstap utenlandslån	0
Saldo 31.12.17	174 499 871

3.15 Note 14 – Selvkostområder

	Resultat 2017					Balansen 2017	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) dekningsgradsfond	Dekningsgradsfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vann	8 283	10 068	-1 785	82,3 %	100,0 %	-1 785	-6 028
Avløp	16 114	12 284	3 830	131,2 %	100,0 %	3 830	6 870
Feiing	1 694	1 545	149	109,6 %	100,0 %	149	-629
SFO	725	861	-136	84,2 %	0,0 %		

	Resultat 2016					Balansen 2016	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) dekningsgradsfond	Dekningsgradsfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vann	8 298	9 838	-1 540	84,3 %	100,0 %	-1 540	-4 243
Avløp	14 678	12 289	2 389	119,4 %	100,0 %	2 389	3 040
Feiing	1 173	1 272	-99	92,2 %	100,0 %	-99	-778
SFO	921	1 107	-186	83,2 %	0,0 %		

1) Årets dekningsgrad før ev. avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode.

3) For SFO er tallene uten indirekte kostnader.

For hjemmehjelpstjenesten, byggesaksbehandling, arealplanlegging og oppmåling har kommunestyret vedtatt betalingssatser som kommunen vurderer er vesentlig lavere enn selvkost ville blitt f.eks. pr. time.

Regnskapet for 2017 viser et underskudd for vann. Det er fattet vedtak om 100% inndekning og det fremføres underskudd til fond.

For avløp og feiing viser regnskapet for 2017 et overskudd.

Kommunal- og regionaldepartementet har i brev av 6. mai 2008 vurdert anledningen til å avsette underskudd på selvkostområdene i form av negative dekningsgradsfond. Departementet konkluderer med at det ikke er anledning til dette. Kommunerevisjonen har i revisjonsbrev i 2014 minnet om dette. På denne bakgrunn vil rådmannen avvikle de negative dekningsgradsfondene på

vann, avløp og feiing. Dette vil bli gjort ved å godskrive dagens negative fond med positive dekningsgradavsetninger kommende år. Etter at dekningsgradfondet på hvert av disse områdene er blitt positive, vil ev senere negative avsetninger bli håndtert i samsvar med anbefalingen fra departementet. Løsningen er drøftet med kommunerevisoren.

3.16 Note 15 – Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 og § 28

Regnskap for interkommunale samarbeid etter kommuneloven (koml) § 27 skal inngå i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor. Årsregnskapet omfatter regnskap for slike samarbeid jf. regnskapsforskriften § 12 nr. 3, og utgjør følgende beløp :

Interkommunalt tiltak	IK Skatte oppkrever	IK PP-tjeneste	IK jordmor tjeneste	IK Legevakt	IK NAV Valdres
Overføring fra vertskommunen	1 132 840	2 544 665	547 903	4 816 523	4 356 887
Overføring fra samarbeidskommuner	1 993 962	4 478 222	1 112 408	9 779 000	7 668 741
Resultat av overføringer	3 126 802	7 022 887	1 660 311	14 595 523	12 025 628
Samarbeidets egne inntekter	289 755	593 602	1 410 382	4 184 444	1 216 933
Samarbeidets driftsutgifter	3 416 557	7 616 489	3 070 693	18 779 967	13 242 561
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0

Interkommunalt tiltak	IK Rusmiddel	IK Barnevern	IK Intermediær	IK Øyebl. hjelp	IK Institusjonslokaler
Overføring fra vertskommunen	551 417	3 571 284	4 267 364	754 322	914 401
Overføring fra samarbeidskommuner	970 577	5 682 962	8 664 046	1 531 497	1 856 515
Resultat av overføringer	1 521 994	9 254 246	12 931 410	2 285 819	2 770 916
Samarbeidets egne inntekter	1 213 107	3 222 935	3 242 354	446 179	643 700
Samarbeidets driftsutgifter	2 735 101	12 477 181	16 173 764	2 731 998	3 414 616
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0

Interkommunalt tiltak	IK Brannforeb.				
Overføring fra vertskommunen	626 830				
Overføring fra samarbeidskommuner	1 103 312				
Resultat av overføringer	1 730 142	0	0	0	0
Samarbeidets egne inntekter	208 639				
Samarbeidets driftsutgifter	1 938 781				
Resultat av virksomheten	0	0	0	0	0

3.17 Note 16 – Utgiftsført estimert tap på krav

	2017	2016
Det er utgiftsført for estimerte usikre krav i balansen pr. 31.12:	424 000	450 000
Utgiftsføringen har redusert balanseverdiene for følgende poster:		
Barnehage	95 000	80 000
Kulturområdet	0	30 000
Utleieboliger	329 000	340 000

	2017	2016
Sammensetning av årets utgifter på tap på krav:		
Endring i estimerte tap på krav	-26 000	-100 000
Avskrivning av endelig tapte fordringer i året	15 929	73 563
Innkomet på tidligere avskrevne fordringer	-16 213	-17 600
Totale utgifter belastet driftsregnskapet	-26 284	-44 037

3.18 Note 17 – Netto driftsresultat

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i 2017 er 23,7 mill. kr som utgjør 3,46 % av sum driftsinntekter. Dette er et godt resultat. Det er i overkant av kommunestyrets mål om 3 % og godt over den nye anbefalingen på 1,75³

Korrigert netto driftsresultat

Premieavviket er en beregningsmessig inntekt eller utgift som påvirker netto driftsresultat. I år med positivt premieavvik, blir netto driftsresultat kunstig høyt. I 2017 ble premieavviket 6,1 mill. kr. Tidligere års premieavvik som utgiftsføres i 2017 er 6,6 mill. kr. Korrigert for dette er netto driftsresultat i 2017 24,1 mill. kr, 3,52 % av brutto driftsinntekter.

	2017	2016
Netto driftsresultat	23 704	21 550
Årets premieavvik (inkl. arb.giv.avg.)	-6 147	-6 347
Amortisering av tidligere års premieavvik (inkl. arb.giv.avg.)	6 551	5 644
Netto driftsresultat, korrigert	24 108	20 847
Netto driftsresultat, korrigert, av brutto driftsinntekter	3,52 %	3,18 %

Kommunen regnskapsfører en beregnet inntekt, årets premieavvik, som er differansen mellom en beregnet «normal» pensjonskostnad og faktisk betalte pensjonsutgifter. Tidligere års premieavvik kostnadsføres med en andel for hvert av de tidligere årenes avsetning. I Nord-Aurdal kommune blir premieavviket i sin helhet avsatt på eget disposisjonsfond og det samme disposisjonsfondet finansierer tidligere års avsetninger. Dette gjør at disse transaksjonene ikke påvirker det regnskapsmessige mer-/mindreforbruket, mens positivt premieavvik fremdeles gir kunstig høyt netto driftsresultat.

Netto driftsresultat, korreksjon for fond og uvanlige inntekter

For å gi ytterligere informasjon om hvordan driften i kommunen har vært siste år, gjør en også en korreksjon for bruk og avsetning til bundne fond og for uvanlig inntekt. Dette gir følgende oppsett:

	2017	2016
Netto driftsresultat iht. årsregnskapet	23 704	21 550
Bruk av bundne fond	8 224	8 160
Avsetning til bundne fond	-13 395	-9 371
Uvanlig inntekt	0	0
Korrigert netto driftsresultat til kommunens driftsaktiviteter	18 534	20 339

³ Anbefaling fra Teknisk beregningsutvalg.

Det er ikke regnskapsført inntekter i 2017 som her er vurdert til å være uvanlige og vesentlige. Med korrigeringen for bruk og avsetning til bundne fond blir netto driftsresultat noe lavere, 18,5 mill. kr som er 2,7% av sum driftsinntekter og følgelig noe i underkant av kommunestyrets mål.

Ved vurdering av netto driftsresultat må en også ta i betraktning et lavt rentenivå som har gitt kommunen betydelig lavere renteutgifter i 2011 – 2017 enn ved et mer normalt rentenivå.

3.19 Note 18 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak, samarbeid og samkommune jf. kommuneloven § 27, kap. 5B og kap. 11

Kommunal virksomhet - navn:	31.12. 2017		31.12. 2016	
	Fordringer	Gjeld	Fordringer	Gjeld
Langsiktige poster				
NAV Vestre Slidre	165 642,00	0,00	262 847,93	0,00
NAV Øystre Slidre	290 735,00	0,00	359 735,00	0,00
NAV Vang	126 013,31	0,00	175 800,31	0,00
NAV Sør-Aurdal	379 430,25	0,00	432 730,25	0,00
NAV Etnedal	99 305,00	0,00	146 905,00	0,00
Sum langsiktige poster	1 061 125,56	0,00	1 378 018,49	0,00

3.20 Note 19 – Finansforvaltning

Aktiva

Sammensetning av aktiva

Kommunens finansaktiva er plassert i bank i form av innskudd. Samla bankinnskudd er 166,9 mill. kr.

Kommunen har videre noen aksjer og andeler. Det blir redegjort for disse i note 5 i årsregnskapet. Disse plasseringene har i vesentlig grad annet motiv enn ren avkastning på kapitalen og anses ikke som en del av finansforvaltningen. Bankinnskuddene har verdi lik innskuddets størrelse.

Vesentlige markedsendringer

Norges Bank hovedstyre vedtok på rentemøtet 14. desember 2017 å holde styringsrenten uendret på 0,5 %. Norges Bank hovedstyre vurderer utsiktene for norsk økonomi slik at styringsrenten mest sannsynlig blir liggende på dagens nivå den nærmeste tiden.

Endringer i risikoeksponering

Det er ikke skjedd endringer i risikoeksponering. Plasseringen i form av bankinnskudd regnes som den plasseringen som gir minst risiko.

Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet

Plasseringen er i samsvar med finansreglementet (pkt. 4.1.2 og 4.2.3).

Markedsrente og egne rentebetingelser

Vår bankavtale gir en innskuddsrente som er over 3 mnd. NIBOR.

Passiva

Sammensetning av passiva

Kommunen har lån på 357,2 mill. kr. Kommunens lån er fordelt på långivere som følger:

Kommunalbanken	269 171
DNB	88 000
Sum	357 171

Ved opptak av lån hentes det inn konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere (i samsvar med pkt. 5.4). Lånene har ulik løpetid.

Verdi, samlet og fordelt på ulike typer passiva

Verdiene av lånene framgår ovenfor.

Vesentlige markedsendringer

Se omtalen av markedsendringer under omtalen av aktiva.

Endringer i risikoeksponering

Det er ikke foretatt endringer i risikoeksponering.

Gjenværende gjennomsnittlige rentebindingstid for lånene er beregnet til rundt 0,25 år. Dette er under det angitte intervallet på 0,5 til 5 år (reglementet pkt. 5.5). Rådmannen har tidligere varslet at gjennomsnittlige gjenværende rentebindingstid ville bli kort når rentebytteavtalene løp ut. Rådmannens vurdering er at dette allikevel er en fornuftig økonomisk tilpasning.

Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet

Plasseringen i form av ordinære lån er i samsvar med finansreglementet pkt. 5.0.

Markedsrente og egne rentebetingelser

Renten på lånene er som følger:

Restgjeld	Løper til	Rente	Renteprodukt
137,9 mill. kr	2033	1,500	Flytende, 3 mnd NIBOR
15,8 mill. kr	2034	1,370	Flytende, 3 mnd NIBOR
39,8 mill. kr	2037	1,404	Flytende, grønn p.t.
14,5 mill. kr	2032	1,670	Fast rente til 07.02.20
19,2 mill. kr	2041	1,480	Flytende, 3 mnd NIBOR
42,0 mill. kr	2042	1,380	Flytende, 3 mnd NIBOR
88,0 mill. kr	2018	1,050	Sertifikatlån

Det er foretatt rentebinding ved opptak av et fastrentelån.

NIBOR den 31.12.2017:

3 mnd	0,81 %
7 dager	0,60 %

Adresse: Nord-Aurdal kommune,
Boks 143, 2901 Fagernes.

Mail: nak@nord-aurdal.kommune.no

Tlf: 61 35 90 00

